

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Z. K.**, zastoupený Mgr. Lubošem Hanzlíkem, advokátem se sídlem Havlíčkovo nám. 512, Kutná Hora, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2015, č. j. 43 Ad 87/2014 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta Mgr. Luboše Hanzlíka **se u r č u j e** částkou 1.573 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2015, č. j. 43 Ad 87/2014 - 58, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) ze dne 16. 10. 2014, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí ČSSZ ze dne 5. 8. 2014, č. j. X, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o invalidní důchod pro nesplnění

podmínek ve smyslu ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že stěžovatel nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, které vyžaduje pokles pracovní schopnosti pojištěnce nejméně o 35 %. Krajský soud zdůraznil, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou a rozhodnutí soudu tak závisí především na lékařském posouzení. ČSSZ v napadeném rozhodnutí vycházela z posudků Okresní správy sociálního zabezpečení Kutná Hora (dále jen „OSSZ“) a Lékařské posudkové služby ČSSZ (dále jen „LPK“), které shodně zařadily postižení stěžovatele pod kapitolu XV., oddíl A, položku 1, písm. a) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), s hodnocením míry poklesu pracovní schopnosti ve výši 5 %. Krajský soud si dále vyžádal k posouzení zdravotního stavu stěžovatele posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise ministerstva“) ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“). Posudková komise ministerstva dospěla k závěru, že stěžovatel k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť se v jeho případě nejednalo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nýbrž pouze o 5 %. Krajský soud tak dospěl k závěru, že v dané věci nebyly splněny podmínky pro přiznání invalidního důchodu podle ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. V kasační stížnosti brojl proti závěrům krajského soudu ve vztahu ke splnění podmínek pro přiznání invalidního důchodu. Stěžovatel konkrétně uvedl, že trpí špatným zdravotním stavem a na podporu svého tvrzení předložil zprávu Oblastní nemocnice Kolín, a. s., nemocnice Středočeského kraje ze dne 14. 1. 2016. Dále vyjádřil přesvědčení, že jeho zdravotní stav nebyl posuzován standardně, zejména ve smyslu přístupu a závěrů posudkové komise ministerstva hodnotící jeho zdravotní stav pro účely rozhodnutí o poklesu jeho pracovní schopnosti. Dále obecně namítl, že skutková podstata, z níž ČSSZ vycházela, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

ČSSZ ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že krajský soud postupoval v souladu s právními předpisy, pokud požádal o zhodnocení stěžovatelova zdravotního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí posudkovou komisí ministerstva, která v posudku ze dne 10. 9. 2015 dostatečně zohlednila stěžovatelovy zdravotní problémy a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 5 %, tedy shodně se závěry předchozích posudků. Podle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. ČSSZ proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a odst. 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, přičemž neshledal vady uvedené v odst. 4 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle obsahu správního spisu ČSSZ rozhodnutím ze dne 5. 8. 2014, č. j. X, zamítla žádost stěžovatele o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění a s přihlédnutím ke smlouvě mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení č. 29/2003 Sb. m. s. Podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí byl posudek OSSZ ze dne 10. 7. 2014, podle kterého není stěžovatel invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 5 %. Rozhodnutím ze dne 16. 10. 2014, č. j. X, ČSSZ zamítla námitky stěžovatele a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. Vzhledem ke stěžovatelově námitce nesprávného posouzení zdravotního stavu vycházela také z posudku LPK ze dne 8. 10. 2014, ve kterém byl rovněž pokles pracovní schopnosti stěžovatele hodnocen pouze 5 %.

Podle ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se: a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami, ve kterých stěžovatel dovozoval splnění podmínek pro přiznání invalidního důchodu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46, a ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20), je posuzování míry poklesu pracovní schopnosti otázkou odborně-medicínskou a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle ust. § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány

posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny k posouzení poklesu pracovní schopnosti a zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí také znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, je zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné znalosti z oboru posudkového lékařství, na nichž posouzení invalidity závisí především.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgány, resp. posudkové komise, postupovaly v daném případě v souladu s výše uvedeným. Posudky vyžádané ve správním řízení, jakož i posudek vyžádaný krajským soudem, dospívají ke shodnému závěru, že pokles stěžovatelovy pracovní schopnosti nedosáhl minimální požadované hranice pro přiznání invalidního důchodu. Nejvyšší správní soud proto dospěl ke stejnému závěru jako krajský soud, že k datu vydání napadeného rozhodnutí stěžovatel nebyl invalidní a správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, pokud nevyhověly jeho žádosti o invalidní důchod. Stížní námitka je proto nedůvodná. Pokud stěžovatel poukazoval na zprávu z Oblastní nemocnice Kolín, a. s., nemocnice Středočeského kraje ze dne 14. 1. 2016, popř. jiné lékařské zprávy, Nejvyšší správní soud konstatuje, že soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. hodnotí správnost závěrů správního orgánu k datu vydání správního rozhodnutí. Ostatně stěžovatel neuvedl, v jakém smyslu by měla jím předložená lékařská zpráva, či jiné neupřesněné zprávy, zpochybňovat závěry posudkové komise ministerstva, resp. předchozí posudky.

Stěžovatel dále v obecné rovině namítal, že skutková podstata, kterou ČSSZ vzala za základ svého rozhodnutí, je v rozporu se spisem. K této námitce, jakož i dalším obecným námitkám, Nejvyšší správní soud uvádí, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční a Nejvyšší správní soud je vázán, vyjma případů taxativně uvedených v ust. § 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s., důvody uplatněnými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Proto obsah a kvalita kasační stížnosti v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah jeho rozsudku (srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78). Nejvyšší správní soud proto uvedenou stížní námitku mohl posuzovat pouze v obecné rovině a dospěl k závěru, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a má oporu ve správním spisu. K obdobné obecné námitce stěžovatele, že jeho zdravotní stav nebyl posuzován standardně, a to zejména ve smyslu přístupu a závěrů posudkové komise ministerstva, Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel svá tvrzení nijak nekonkretizoval, takže není zřejmé, v čem měla nestandardnost postupu posudkové komise ministerstva spočívat. Podle Nejvyššího správního soudu nelze z obsahu správního spisu dovozovat, že by

pokračování

posudkové komise postupovaly nestandardně, resp. v rozporu s právními předpisy. Ani tato námitka proto nebyla shledána opodstatněnou.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží a ČSSZ nemá právo na náhradu nákladů řízení na základě ust. § 60 odst. 2 s. ř. s.

Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem ustanoven zástupcem advokát Mgr. Luboš Hanzlík a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje účastníka řízení i v řízení o kasační stížnosti. Citované ustanovení rovněž stanoví, že je-li ustanoven advokát, platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Náklady řízení sestávají z odměny advokáta za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé – kasační stížnost) v částce 1.000 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 2 a odst. 4 písm. d) ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a náhrady hotových výdajů v částce 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Ust. § 12a citované vyhlášky o snížení sazby mimosmluvní odměny nebylo aplikováno, protože se vztahuje pouze na některé případy zastupování v občanském soudním řízení a v trestním řízení, nikoliv v řízení ve správním soudnictví. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o 273 Kč. Celková částka odměny proto činí 1.573 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu